

Eurobank EFG a.d. Beograd

PODACI I INFORMACIJE BANKE

Na dan 31. decembar 2011. godine

<u>1.</u>	<u>POSLOVNO IME I SEDIŠTE BANKE</u>	<u>1</u>
<u>2.</u>	<u>STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA</u>	<u>2</u>
2.1.	KRATAK OPIS STRATEGIJE I POLITIKA, PO POJEDINAČNIM VRSTAMA RIZIKA	2
2.1.1.	KREDITNI RIZIK	3
2.1.2.	TRŽIŠNI RIZIK	5
2.1.3.	OPERATIVNI RIZIK	7
2.2.	NAČIN ORGANIZOVANJA PROCESA UPRAVLJANJA RIZICAMA	7
<u>3.</u>	<u>KAPITAL BANKE</u>	<u>11</u>
3.1.	OPIS OSNOVNIH KARAKTERISTIKA SVIH ELEMENATA KOJI SE UKLJUČUJU U OBRAČUN KAPITALA	11
3.2.	IZNOS OSNOVNOG KAPITALA I DOPUNSKOG KAPITALA , S PREGLEDOM POJEDINAČNIH ELEMENTA KAPITALA I SVIH ODBITNIH STAVKI	12
<u>4.</u>	<u>KAPITALNI ZAHTEVI I PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA</u>	<u>12</u>
4.1.	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA	12
4.2.	REGULATORNI KAPITALNI ZAHTEVI	13
4.3.	INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA	15
<u>5.</u>	<u>KREDITNI RIZIK</u>	<u>17</u>
5.1.	OPIS PRISTUPA I METODA KOJI BANKA KORISTI ZA OBRAČUN ISPRAVKI VREDNOSTI BILANSNE AKTIVE I REZERVISANJA ZA GUBITKE PO VANILANSNIM STAVKAMA	17
5.2.	IZLOŽENOSTI NAKON RAČUNOVODSTVENIH OTPISA, IZUZIMAJUĆI EFEKTE TEHNIKA UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA, KAO I PROSEČNE IZLOŽENOSTI TOKOM PERIODA, PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	18
5.3.	GEOGRAFSKA RASPODELA PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	20
5.4.	PODELA IZLOŽENOSTI KREDITNOM RIZIKU PREMA SEKTORIMA ILI DRUGOJ UGOVORNOJ STRANI RAZVRSTANIH PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	20
5.5.	IZLOŽENOSTI KOD KOJIH JE IZVRŠENA ISPRAVKA VREDNOSTI, DOSPELA NENAPLAĆENA POTRAŽIVANJA I ISPRAVKA VREDNOSTI PO SEKTORIMA	24
5.6.	RASPODELA SVIH IZLOŽENOSTI PREMA PREOSTALOM DOSPEĆU PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	25
5.7.	PROMENE NA ISPRAVKAMA VREDNOSTI BILANSNE AKTIVE I REZERVISANJIMA ZA GUBITKE PO VANBILANSNIM STAVKAMA	26
5.8.	RASPODELA IZLOŽENOSTI PREMA KATEGORIJAMA KLASIFIKACIJE, I PODACI O OBRAČUNATOJ I POTREBNOJ REZERVI	26
5.9.	PRIMENA EKSTERNIH REJTINGA U STANDARDIZOVANOM PRISTUPU OBRAČUNA KREDITNIM RIZIKOM PONDERISANE AKTIVE	27
<u>6.</u>	<u>TEHNIKE UBLAŽAVANJA RIZIKA I NAČINE KOJE BANKA KORISTI ZA OBEZBEĐENJE I PRAĆENJE EFIKASNOSTI ZA UBLAŽAVANJE RIZIKA</u>	<u>28</u>

6.1.	VREDNOVANJE INSTRUMENATA KREDITNE ZAŠTITE I UPRAVLJANJE TIM INSTRUMENTIMA	29
6.2.	NAČIN BILANSNOG I VANBILANSNOG NETIRANJA	29
6.3.	OPIS OSNOVNIH VRSTA INSTRUMENATA MATERIJALNE ZAŠTITE	29
6.4.	PODACI O KONCENTRACIJI TRŽIŠNOG ILI KREDITNOG RIZIKA U OKVIRU PRIMENJIVIH TEHNIKA UBLAŽAVANJA	30
6.5.	IZLOŽENOSTI PRE I NAKON KORIŠĆENJA KREDITNE ZAŠTITE ZA SVAKI NIVO KREDITNOG KVALITETA UKLJUČUJUĆI I IZLOŽENOSTI KOJE PREDSTAVLJAJU ODBITNE STAVKE OD KAPITALA	30
6.6.	IZLOŽENOSTI (NAKON NETIRANJA) OBEZBEĐENIH INSTRUMENTIMA MATERIJALNE I NEMATERIJALNE KREDITNE ZAŠTITE, PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	30
7.	<u>RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE</u>	31
8.	<u>TRŽIŠNI RIZICI</u>	31
8.1.	VRSTA PRIMENJENOG PRISTUPA ZA RAČUNANJE TRŽIŠNIH RIZIKA	31
8.2.	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	32
8.3.	STRUKTURA I IZNOSI PO VRSTI KAPITALNOG ZAHTEVA	33
9.	<u>OPERATIVNI RIZICI</u>	33
9.1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	33
10.	<u>KAMATNI RIZIK</u>	34
10.1.	IZVORE KAMATNOG RIZIKA I UČESTALOST NJегоVOG MERENJA	34
10.2.	OSNOVNE PRETPOSTAVKE ZA MERENJE ODNOSNO PROCENU IZLOZENOSTI OVOM RIZIKU	34
11.	<u>IZLOŽENOSTI PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA U BANKARSKOJ KNJIZI</u>	34
12.	<u>OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA KOJE SE ODOSE NA BANKARSKU GRUPU I ODNOS IZMEĐU MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA</u>	35
13.	<u>PODACI I INFORMACIJE KOJI SE NE OBJAVLJUJU</u>	35

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

U skladu sa članom 51a „Zakona o bankama” („Službeni glasnik RS“ br. 107/2005 i 91/2010) i „Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke” („Službeni glasnik RS“ br. 45/2011)

EUROBANK EFG A.D. Beograd, objavljuje:

PODATKE I INFORMACIJE BANKE

na dan 31. 12. 2011. godine

1. Poslovno ime i sedište banke

Eurobank EFG a. d. Beograd nastala je procesom spajanja uz pripajanje Eurobank EFG a.d. Beograd i Nacionalne Štedionice Banke a.d. koji je okončan 20. oktobra 2006. godine.

Skupština akcionara Nacionalne Štedionice Banke a.d. Beograd i Skupština akcionara EFG Eurobanke a.d. Beograd održane 28. jula 2006. godine usvojile su Odluku o spajanju uz pripajanje Nacionalne Štedionice Banke a.d. Beograd, EFG Eurobanke a.d. Beograd.

Agencija za privredne registre je 20. oktobra 2006. godine izdala Rešenje o spajanju uz pripajanje Nacionalne Štedionice Banke a.d. Beograd, EFG Eurobanke a.d. Beograd čime je okončan proces spajanja uz pripajanje.

Istog datuma Agencija za privredne registre je izdala rešenje o promeni naziva Banke u Eurobank EFG Štedionica a.d. Beograd.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu. Banka posluje u skladu sa Zakonom o bankama na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Tokom oktobra 2009. godine Banka je promenila sedište i nalazi se u Vuka Karadžića 10. Prethodno sedište Banke bilo je u Kolarčevoj 3 u Beogradu.

Na dan 31. decembar 2008. godine, Banka je promenila svoj naziv u „Eurobank EFG A.D. Beograd“. Prethodni naziv Banke bio je „Eurobank EFG Štedionica A.D. Beograd“.

Na dan 31. decembar 2011. godine, Banka je imala 1.539 zaposlenih (na dan 31. decembar 2010. godine: 1.619 zaposlenih). Banka u svom sastavu ima 107 ekspozitura i filijala (31. decembar 2010. godine: 117 ekspozitura i filijala).

Matični broj banke je 17171178. Poreski identifikacioni broj banke je 100002532.

Upravni odbor Banke Odobrio je finansijske izveštaje 19. aprila 2012. godine.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

2. Strategija i politike za upravljanje rizicima

2.1. Kratak opis strategije i politika, po pojedinačnim vrstama rizika

Strategija opisuje okvire upravljanja rizicima u Banci, i time predstavlja osnovni i najvažniji set pravila u oblasti upravljanja rizicima. Takođe opisuje viziju uloge upravljanja rizicima u Banci definisanu od strane Upravnog odbora, gde je ona definisana kao ključna funkcija za obezbeđivanje efikasnosti i sigurnosti poslovanja banke. Sva ostala dokumenta Banke koja se bave upravljanjem rizicima moraju biti usaglašena sa Strategijom upravljanja rizicima. Rukovodioci svih odeljenja su odgovorni za usaglašenost detaljnih procesa i procedura sa pravilima definisanim u Strategiji. Ovaj dokument se revidira redovno (minimum jednom godišnje) od strane svih odeljenja u okviru njihove oblasti odgovornosti. Sve izmene Strategije usvaja Upravni odbor.

Aktivnosti Banke su izložene različitim finansijskim rizicima i te aktivnosti zahtevaju analizu, procenu, prihvatanje i upravljanje određenim stepenom rizika ili kombinacijom izloženosti riziku. Upravljanje rizicima Banka ostvaruje preko posebnog Sektora za upravljanje rizicima. Banka svojim aktima propisuje procedure za identifikovanje, merenje, procenu rizika kao i upravljanje rizicima u skladu sa propisima, standardima i pravilima struke.

Politike upravljanja rizicima su dizajnirane tako da identifikuju i analiziraju ove rizike, da postave adekvatna ograničenja rizika i kontrole kao i da ostvare nadzor nad rizicima i pridržavanje ograničenja pomoću pouzdanog i ažurnog informacionog sistema.

Svaka poslovna jedinica ima obavezu da implementira kreditnu politiku i procedure Banke, na osnovu svojih ovlašćenja za odobravanje kredita delegiranih od strane Upravnog Odbora. Svaka poslovna jedinica odgovorna je za kvalitet i uspeh svog kreditnog portfolija, kao i za nadgledanje i kontrolu svih kreditnih rizika u svojim portfolijima, uključujući i one koji podležu centralom odobrenju.

Banka je razvila i usvojila kreditnu politiku za svaki sektor koji se bavi kreditiranjem. Svaka kreditna politika Eurobank EFG a.d. (u daljem tekstu: Kreditna politika) definiše osnovne koncepte, uputstva i pravila koji obezbeđuju pravilno upravljanje procesom odobravanja, isplate, nadgledanja i naplate kredita i duge izloženosti riziku.

Kreditna politika definiše:

- Ciljeve kreditne politike,
- Osnovne koncepte kreditne politike,
- Principe kreditiranja,
- Organizaciju kreditnog poslovanja,
- Odgovornosti i donošenje odluka,
- Procedure za odobravanje kredita i drugih plasmana,
- Kreditni rizik,

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- Instrumente obezbeđenja,
- Proceduru za naplatu neizmirenih dugovanja.

U cilju implementiranja relevantne Kreditne politike, Banka je takođe donela druga neophodna akta, odluke, pravila, procedure i slicno.

Banka je izložena sledećim najvažnijim vrstama rizika:

- Kreditni rizik
- Tržišni rizik
- Rizik likvidnosti
- Operativni rizici

Tržišni rizici uključuju:

- devizni rizik
- rizik promene kamatnih stopa
- ostale rizike od promena cena

2.1.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od gubitka u slučaju da dužnici nisu u mogućnosti da ispune svoje ugovorne obaveze prema Banci, i proističe u najvećoj meri iz kredita i plasmana klijentima i bankama i investicionih hartija od vrednosti. U svrhu izveštavanja o upravljaju rizicima, Banka uzima u obzir i konsoliduje sve elemente izloženosti kreditnom riziku (kao što je izloženost riziku od neispunjenja obaveza pojedinačnog dužnika, rizik delatnosti, rizik otplate itd).

Banka odobrava kredite u skladu sa svojom poslovnom politikom usaglašavajući rokove dospeća odobrenih kredita i kamatne stope sa namenom kredita, tipom kredita ili klijenta i kreditnom sposobnošću svojih klijenata.

Prilikom preuzimanja kreditnog rizika, Banka primenjuje sledeće osnovna pravila:

Preduslov svake finansijske transakcije je razumevanje ekonomske pozadine date transakcije.

Kredit se odobrava jedino kada Banka poseduje dovoljno informacija o kreditnoj sposobnosti dužnika. Banka ne odobrava kredit (odnosno ne povećava iznos već postojećeg kredita) klijentu koji nije voljan ili nije u mogućnosti da obezbedi dovoljno informacija.

Sredstva obezbeđenja se prihvataju jedino u smislu umanjenja izloženosti kreditnom riziku i ne mogu služiti kao zamena za sposobnost dužnika da ispuni svoje obaveze (izuzeci: lombard krediti, krediti sa gotovinskim sredstvima obezbeđenja, itd.).

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Velika i najveća izloženost riziku prema svakom dužniku (ili grupi povezanih dužnika), izloženost riziku prema povezanim licima kao i ukupna izloženost Banke (i bilansna i vanbilansna), održava se u okviru limita propisanih Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije.

Banka odobrava novi kredit ili odlučuje da produži ili ne produži postojeći kredit na osnovu finansijskog stanja dužnika i rejtinga dužnika, kao i na osnovu detalja i karakteristika date transakcije.

Svi plasmani Banke se zasnivaju na relevantnim odobrenjima, koja određuju odredbe i ostale uslove njihove implementacije. Relevantnom Odlukom Upravnog odbora o nivoima odobrenja definišu se nivoi i limiti za odobravanje plasmana.

Za plasmane privredi, postoji pet nivoa ovlašćenja za odobravanje plasmana, od kojih je najviši Upravni odbor (ili druga ovlašćena instanca) u slučajevima visokog rizika i rizika prema povezanim licima.

Za plasmane stanovništvu takođe postoje različiti nivoi ovlašćenja u zavisnosti od sektora (kreditni stanovništvu, hipotekarni krediti ili krediti preduzetnicima i malim preduzećima), pri čemu je najviša instanca specifični Kreditni odbor svakog od navedenih sektora.

Sektor upravljanja rizicima ima pravo glasa u svakom odboru. Sve odluke moraju biti jednoglasne.

Pored kreditne sposobnosti klijenta, limiti rizika se takođe određuju na osnovu različitih instrumenta obezbeđenja. Izloženost riziku prema pojedinačnom dužniku, uključujući banke, ograničen je i uključuje i bilansne i vanbilansne izloženosti riziku. Ukupna izloženost riziku prema pojedinačnom klijentu (ili grupi povezanih lica) po pitanju limita izloženosti, razmatra se i analizira pre izvršavanja transakcije.

U cilju obezbeđenja poslovnih aktivnosti, i na osnovu procenjenih rizika od potencijalnih gubitaka, Banka vrši obračun rezervisanja, a na osnovu izloženosti riziku koje proizilaze iz kredita i vanbilansnih potraživanja. Nivo rezervisanja je uslovljen stepenom rizičnosti plasmana.

Sistem rangiranja privrednih klijenata

Sistem rangiranja koji se sastoji iz 11 nivoa bazira rejting dužnika (a ne rejting pojedinačnog kredita) na ponderisanom proseku sledećih parametara rizika:

- Finansijski rezultat
- Sektor
- Upravljanje
- Poslovanje

Pored toga, i drugi faktori kao što je redovnost izmirivanja obaveza, promena vlasničke strukture dužnika i slično, mogu da utiču na krajnji rejting klijenta.

Kreditni rejting se zasniva na detaljnoj analizi kvalitativnih i kvantitativnih faktora:

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Kvalitativni faktori su oni koji uzimaju u obzir upravljanje, obasti poslovanja dužnika, uslove u kojima se posluje i slično. Kvantitativni faktori su oni koji se odnose na niz različitih pokazatelja (glavni pokazatelji: profitabilnost, leveridž, likvidnost) koji proizilaze iz finansijskih izveštaja dužnika (bilans stanja, bilans uspeha, napomene uz finansijske izveštaje, itd.).

2.1.2. Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnim rizicima, koji predstavljaju rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskih instrumenata fluktuirati zbog promene tržišnih cena. Tržišni rizici proizilaze iz otvorene pozicije po osnovu kamatnih, valutnih i kapitalnih proizvoda, koji su izloženi generalnim i specifičnim promenama na tržištu i promenama kamatnih stopa, kurseva stranih valuta i cenama kapitala.

Devizni rizik – Izloženost deviznom riziku se redovno prati kroz usaglašavanje sa limitima propisanim od strane Narodne banke Srbije. Banka održava deviznu poziciju pomoću odobravanja kredita sa deviznom klauzulom. Banka takođe, ima aktivan pristup u upravljanju deviznim rizikom kroz oprezno procenjivanje otvorene devizne pozicije i pridržavanjem limita rizika propisanim od strane NBS kao i limita sadržanim u internim aktima donetim od strane rukovodstva i Odbora za upravljanje rizicima. Za merenje deviznog rizika Banka primenjuje analizu scenarija.

Rizik od promene kamatnih stopa – Rizik od promene kamatnih stopa je izloženost finansijske pozicije Banke riziku usled nepovoljnih kretanja kamatnih stopa. Opšte posmatrano, dva su načina na koji promene kamatnih stopa mogu da utiču na banku. Kao prvo, promene kamatnih stopa utiču na vrednost sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki banke; potom, promene kamatnih stopa utiču na buduće tokove gotovine. Rizik od promene kamatnih stopa može se javiti u različitim oblicima kao rizik promene cina, rizik krive prihoda, bazni i opcioni rizik. Kamatne stope Banke se utvrđuju uzimajući u obzir tržišne kamatne stope i druge faktore (kao što je cena rizika, očekivani nivo ispravki vrednosti itd.) i Banka ih redovno usklađuje.

Aktivnost upravljanja rizikom od promene kamatnih stopa za cilj ima optimizaciju neto prihoda od kamate i održavanje tržišne kamatne stope na konzistentnom nivou u skladu sa poslovnom strategijom Banke. Upravljanje rizikom zasniva se na ročnoj uslađenosti sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki, a na osnovu: makro i mikro ekonomskih predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti i predviđanja trendova kamatnih stopa.

U cilju merenja rizika od promene kamatnih stopa, Banka upotrebljava analizu osetljivosti primenom pondera osetljivosti zasnovanih na duration-u, praćenu testiranjem opterećenja („stres testiranje“) koje podrazumeva različite promene varijabilnih elemenata kamatne stope. Banka upravlja rizikom od promene kamatnih stopa preko skupa limita izloženosti riziku.

Analiza osetljivosti – Upravljanje rizikom od promene kamatnih stopa i deviznim rizikom je dopunjeno praćenjem osetljivosti bilansa uspeha Banke u odnosu na različita scenarija promene

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

kamatnih stopa i kurseva valuta. Osetljivost bilansa uspeha je efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama i deviznim kursovima na neto prihode od kamata u toku jedne godine.

Rizik likvidnosti nastaje usled nemogućnosti Banke da ispunjava svoje dospеле obaveze što može imati negativan efekat na finansijski rezultat i kapital Banke. Banka upravlja ovim rizikom tako što obezbeđuje različite izvore finansiranja koji obuhvataju sledeće:

- depozite komitenata sa različitim rokovima dospeća;
- depozite sa tržišta novca i dostupne kredite finansijskih institucija;
- dostupne kredite većinskog akcionara;
- dostupne kredite međunarodnih finansijskih institucija;
- akcijski kapital.

Izvori likvidnosti se stalno revidiraju kako bi se obezbedila diversifikacija u smislu valute, geografske strukture, porekla, proizvoda i trajanja.

Usklađenost odnosno kontrolisana neusklađenost dospeća i kamatnih stopa sredstava i obaveza od suštinskog je značaja za upravljanje poslovanjem. Banke obično nisu u potpunosti ročno usklađene, s obzirom da su poslovi često neizvesnog trajanja i različitih tipova. Neusklađena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali takođe povećava i rizik od gubitka.

Dospeća sredstava i obaveza i sposobnost Banke da zameni, po prihvatljivom trošku, kamatonosne obaveze kako dospevaju, bitni su faktori u proceni likvidnosti Banke i njenoj izloženosti riziku od promena kursa i kamatnih stopa.

Diverzitet i stabilnost osnovne depozitne baze podrazumeva analizu koja omogućava Banci da uspešno kotroliše i meri likvidnost depozitne baze i preciznije meri rizik likvidnosti definisanjem unosa depozita.

Zahtevi za likvidnost, neophodnu da bi se pokrilo aktiviranje garancija i stand-by akreditiva, su znatno manji od iznosa obaveza jer Banka uopšteno gledano ne očekuje da će treća lica povlačiti sredstva po ovom osnovu. Ukupna ugovorena suma potencijalne obaveze, ne predstavlja neophodno buduće zahteve za gotovinom, s obzirom da će mnoge od ovih obaveza isteći ili biti otkazane bez odliva gotovine.

Merenje rizika likvidnosti uključuje procene rizika pod normalnim tržišnim uslovima i prema scenarijima opterećenja. Scenarija, koja se definišu na osnovu istorijskih podataka i analize slučaja, trebalo bi da Banci omoguće da proceni potencijalni negativni uticaj koji takvi faktori mogu da imaju na poziciju likvidnosti. Rizik likvidnosti se prati preko skupa kratkoročnih limita. U skladu sa metodologijom Narodne banke Srbije, Banka je definisala minimalni nivo likvidnosti izražen u vidu kratkoročnog pokazatelja likvidnosti. U svrhe interne metodologije, limiti uključuju pokazatelje u vidu definisanih ograničenja prihvatljivih nivoa kratkoročne neusklađenosti likvidnosti.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

2.1.3. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke prouzrokovan ljudskom greškom, neadekvatnim internim procedurama i procesima, neadekvatnim upravljanjem informacionim sistemom i drugim sistemima banke, kao i usled nepredviđenih eksternih događaja (ekonomska sredina, promene u bankarskom sistemu, tehnološki razvoj itd). Operativni rizik uključuje i *pravni rizik*, koji proističe iz nemogućnosti banke da se usaglasi sa pravnim ili ugovornim odredbama, što može imati negativan uticaj na operacije ili status banke.

Operativni rizik nije ograničen samo na rizik od finansijskog gubitka već i na drugi negativni ili pozitivni uticaj na ciljeve **Banke** (uticaj na reputaciju, poslovnu efikasnost itd.).

Banka identifikuje i procenjuje događaje i izvore zbog kojih mogu nastati gubici u vezu sa operativnim rizikom, uzimajući u obzir sve značajne unutrašnje i spoljne faktore.

Rizici se prate po poslovnim sektorima i po vrstama događaja operativnog gubitka, i redovno se analiziraju kako bi se preduzele neophodne korektivne akcije.

U cilju ublažavanja operativnih rizika Banka pribavlja polisu osiguranja od kriminalne/profesionalne odgovornosti i odgovornosti direktora i službenika, kao i opšte polise osiguranja od operativnih rizika – osiguranje imovine i osnovnih sredstava i osiguranje gotovine.

2.2. Način organizovanja procesa upravljanja rizicima

Procesi upravljanja rizicima uključuju glavne organe Banke, jedinice odgovorne za identifikovanje, merenje, praćenje i ograničavanje i izveštavanje, jedinice za kontrolu kao i biznis jedinice koje preduzimaju i takođe procenjuju rizik.

Organizaciona struktura Sektora za upravljanje rizicima je sledeća:

- Odeljenje kreditnog rizika (CRD)
- Odeljenje kreditne kontrole (CCD)
- Odeljenje za loše plasmane (NPL)
- Odeljenje za operativne rizike (ORD)
- Odeljenje za tržišni rizik (MRD)

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Odeljenje za kontrolu kredita i Odeljenje za kreditni rizik nadgledaju kreditni rizik Banke i obavljaju sledeće poslove:

- U konsultaciji sa poslovnim jedinicama formuliše kreditne politike koje definišu sredstva obezbeđenja kredita, procenu kreditne sposobnosti, gradiranje rizika i izveštavanje, dokumentarne i pravne procedure, i usaglašenost sa propisima i statutornim zahtevima. Ove zadatke obavlja Odeljenje za kreditnu kontrolu.
- Odeljenje za kreditni rizik procenjuje svaku izloženost kreditnom riziku koja prevazilazi usvojene limite, pre nego što pojedinačne poslovne jedinice stupe u pravno obavezujuće odnose sa klijentom, i pruža nezavisno mišljenje o plasmanu. Obnavljanje plasmana podleže istom procesu provere.
- Ograničava sektorsku i geografsku koncentraciju izloženosti riziku, kao i izloženosti prema jednom komitentu za plasmane bankama i komitentima, a takođe i izloženost prema kreditnom rejtingu i tržišnoj likvidnosti za investiciona ulaganja).
- Razvoj i ažuriranje politike ragniranja rizika kako bi se izvršila kategorizacija izloženosti prema stepenu rizika od finansijskog gubitka i kako bi se upravljanje rizikom usredsredilo na rizike koji iz toga proizilaze. Odeljenje za kreditnu kontrolu zaduženo je za sistem rangiranja rizika. Sistem rangiranja se koristi prilikom utvrđivanja obezvređenja koja mogu biti neophodna u odnosu na specifične izloženosti kreditnom riziku. Trenutno rangiranje rizika za plasmane privredi sastoji se iz jedanaest nivoa, a za plasmane stanovništvu iz četrnaest nivoa (zasnovanih na kašnjenju u izmirivanju obaveza) koji odslikavaju različite stepene rizika od neispunjavanja obaveza, nedostupnosti sredstava obezbeđenja ili drugih sredstva za umanjenje kreditnog rizika. Nivoi rizika se redovno revidiraju.
- Praćenje usaglašenosti poslovnih jedinica sa odobrenim limitima izloženosti, uključujući limite za odabrane industrijske sektore, rizik zemlje i tip proizvoda, odgovornost je Odeljenja kontrole rizika. Izveštaji o kreditnom kvalitetu portfolia i preduzetim odgovarajućim korekcijama redovno se podnose različitim organima Banke. Jedan od osnovnih zadataka je pružanje saveta, uputstava i stručne pomoći sektorima kako bi se u celoj Banci promovisao model dobrog poslovanja u smislu upravljanja kreditnim rizikom.

Upravni odbor Banke je delegirao odgovornost za odobravanje kreditnih izloženosti na nekoliko različitih nivoa u saglasnosti sa limitima koje je Odbor odredio. U osnovi procesa kreditiranja je princip „dva para očiju“, koji sa jedne strane primenjuju poslovne jedinice, a sa druge Sektor za upravljanje rizikom za sve rizike koji koji prevazilaze odobrene limite poslovnih jedinica. U slučaju plasmana koji odobrava poslovne jedinice u skladu sa svojim ovlašćenjima, data poslovna jedinica je odgovorna da obezbedi primenu principa „dva para očiju“.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Poslovne jedinice, u okviru Sektora za poslove sa privredom uključuju sledeća odeljenja:

- Odeljenje za poslove sa velikim preduzećima
- Odeljenje za poslove sa malim i srednjim preduzećima

Poslovne jedinice, koje se bave poslovima kreditiranja stanovništva uključuju sledeća odeljenja:

- Sektor za poslove sa stanovništvom
- Sektor za hipotekarne kredite
- Sektor za preduzetnike i mala preduzeća

Glavna odgovornost NPL odeljenja jeste naplata dugovanja po kreditima koji se prema definiciji Banke smatraju lošim plasmanima.

Organizacioni delovi Banke imaju primarnu odgovornost za upravljanje operativnim, rizicima u svom segmentu poslovanja. Svaki organizacioni deo Banke je, na dnevnoj bazi, odgovoran za upravljanje svojim operativnim rizicima i dužan je da:

- Identifikuje, procenjuje i vrši kontrolu operativnih rizika kojima je izložen i da primenjuje tehnike ublažavanja rizika;
- Procenjuje efikasnost kontrola;
- Izveštava o svim relevantnim pitanjima;
- Ima pristup i koristi zajedničke metode i alate kako bi se olakšala identifikacija, procena i monitoring operativnog rizika.

Svaki organizacioni deo imenuje iskusnog zaposlenog za upravljanje operativnim rizikom, koji osim što radi kao menadžer operativnog rizika u svom organizacionom delu, predstavlja i vezu sa Odeljenjem za operativni rizik. Ovi službenici se zovu partneri operativnog rizika.

Shodno svojim potrebama, svaki organizacioni deo može oformiti specijalni organizacioni deo za upravljanje operativnim rizikom.

Sektor za upravljanje rizika/Odeljenje za operativne rizike ima funkciju podrške organizacionim delovima u identifikaciji, proceni, ublažavanju, praćenju i izveštavanju o operativnim rizicima.

Osim toga, osnovne odgovornosti Odeljenja za operativne rizike su primena sveobuhvatnog okvira operativnog rizika koji će Banka slediti kao i izveštavanje rukovodioca RMD-a, IO, RC, AC, Odbora za operativni rizik i Sektor za operativne rizike EFGH.

Odeljenje za upravljanje trzisnim rizikom (MRD), kao deo Sektora za upravljanje rizikom, odgovorna je za nezavisno merenje, praćenje i kontrolu tržišnog, rizika likvidnosti, rizika zemlje i ulaganja.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Odgovornosti službe uključuju :

- Nezavisno merenje i praćenje tržišnog rizika,
- Nezavisno izveštavanje višem rukovodstvu na lokalnom nivou i nivou Grupe,
- Primenu politika i procedura tržišnog rizika,
- Usklađenost sa grupnim Politikama i Procedurama tržišnog rizika,
- Nezavisnu kontrolu aktivnosti u vezi sa sredstvima i likvidnošću,
- Praćenje trgovačkih, investicionih i limita druge ugovorne strane.

U okviru odeljenja vrši se priprema nezavisnih izveštaja o tržišnom riziku koji se prezentuju višem rukovodstvu na nivou Banke i Grupe, uključujući Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), i Odbor za Rizike, kao najviši organ odgovoran za tržišnu kontrolu i upravljanje sa odgovornostima u pogledu tržišnog rizika koje uključuju:

- odobrenje limita tržišnog rizika i metodologije osnovnog merenja,
- odobrenje Politika tržišnog rizika i sveobuhvatne kontrolne strukture,
- pracenje usklađenosti i primene grupnih Politika i Procedura,
- kontrola profila tržišnog rizika Banke i rešavanje ključnih pitanja tržišnog rizika.

Banka osigurava da sve materijalne pozicije koje su izložene tržišnim rizicima budu uključene u sistem za merenje tržišnog rizika.

Obuhvatnost i vrste izveštavanja o rizicima

Odeljenje kreditne kontrole koje posluje u okviru Sektora upravljanja rizicima identifikuje, meri, vrši procenu, prati i izveštava o kreditnom riziku na nivou portfolija, odnosno Banke kao celine. Odeljenje kreditne kontrole prati, meri i izveštava o kreditnom riziku na lokalnom i Grupnom nivou definišući izveštaje u skladu sa potrebama krajnjih korisnika izveštaja. Izveštaji o kreditnom riziku za potrebe izveštavanja Izvršnog odbora i Grupe sačinjavaju se mesečno i kvartalno u zavisnosti od definisane dinamike i smernica Grupe.

Odeljenje trzisnih rizika, u okviru svog delokruga vrsi pripremu nezavisnih izvestaja, ukljucujuci i razlicite stres testove o trzisnom riziku, riziku likvidnosti, riziku zemlje i investicionom riziku, na dnevnom, nedeljnom, mesecnom ili kvartalnom nivou, koji se prezentuju visem rukovodstvu na nivou Banke i Grupe, ukljucujuci Izvrsni odbor Banke, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), i Odbor za Rizike.

Odeljenje operativnog rizika redovno sacinjava izvestaje o dogadjajima operativnog rizika i dostavlja ih menadzmentu banke, Odboru za operativni rizik, Odboru za rizike i Odboru za reviziju, a sacinjava i izvestaje po zahtevu.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

3. Kapital banke

3.1. Opis osnovnih karakteristika svih elemenata koji se uključuju u obračun kapitala

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala, elemenata koji umanjuju osnovni kapital i odbitnih stavki od ukupnog kapitala.

Osnovni kapital čini akcijski kapital po osnovu običnih akcije, emisija premija, rezerve iz dobiti, neraspoređeni dobitak/gubitak, kapitalna dobit/gubitak po osnovu otkupljenih sopstvenih akcija, i nematerijalna ulaganja kao odbitne stavke osnovnog kapitala.

Dopunski kapital čini nominalna vrednost uplaćenih prioritetnih kumulativnih akcija i deo pozitivnih revalorizacionih rezervi obračunatih po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, a koje se odnose se na državne zapise Republike Srbije.

Odbitne stavke od osnovnog kapitala čine nematerijalna ulaganja i iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilananoj aktivi i vanbilansnim stavkama.

Odbitne stavke od kapitala su učešća u kapitalu banaka ili drugih finansijskih organizacija koja prelaze 10% kapitala organizacije u koju se ulaze kao i 10% kapitala banke koja vrši ulaganja. Banka ne poseduje hibridne instrumente, odnosno subordinirane instrumente, te osim revalorizacionih rezervi nema drugih elemenata dopunskog kapitala.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilananoj aktivi i vanbilansnim stavkama obračunata je po metodologiji koju je Narodna banka Srbije propisala u Odluci o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011).

Prema navedenoj Odluci, banka je dužna da kvartalno obračunava rezervu za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki. Ukoliko je ovaj iznos veći od iznosa ispravki vrednosti proknjiženih na teret bilansa uspeha, banka je obavezna da utvrdi potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilananoj aktivi i vanbilansnim stavkama je u ukupnom iznosu na dan 31.12.2011. godine odbitna stavka od osnovnog kapitala, saglasno tacki 12. Odluke o adekvatnosti kapitala banke („Službeni glasnik RS“ br.46/2011).

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

3.2. Iznos osnovnog kapitala i dopunskog kapitala , s pregledom pojedinačnih elementa kapitala i svih odbitnih stavki

Kapital Banke na 31.12.2011 godine je imao sledeću strukturu:

Naziv pozicije	Iznos
Elementi koji se uključuju u osnovni kapital	41,032,734
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim prioritetnih kumulativnih akcija	25,422,400
Emisiona premija	6,051,999
Rezerve iz dobiti	9,558,335
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-
Elementi koji umanjuju osnovni kapital	19,598,069
Nematerijalna ulaganja	1,544,304
Iznos akcija Banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	-
Nerealizovani gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju	-
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama Banke	18,053,765
Elementi koji se uključuju u dopunski kapital	21,837
Nominalna vrednost uplaćenih prioritetnih kumulativnih akcija	4,800
Deo revalorizacionih rezervi Banke	17,037
Odbitne stavke od kapitala	20,479
od čega: umanjenje osnovnog kapitala	10,239
od čega: umanjenje dopunskog kapitala	10,239
Ukupan osnovni kapital	21,424,426
Ukupan dopunski kapital	11,597
Ukupan kapital Banke	21,436,023

4. Kapitalni zahtevi i proces interne procene adekvatnosti kapitala

4.1. Pokazatelj adekvatnosti kapitala

Održavanje adekvatnog nivoa kapitala je jedan od glavnih ciljeva upravljanja rizicima Banke. Adekvatnost kapitala se održava u skladu sa regulatornim propisima na nivou većem od 12%.

Pokazatelj adekvatnosti kapitala na dan 31.12.2011. iznosio je 23,63%.

Rizicna aktiva	76,265,841
Izloženost trzisnim rizicima	844,683
Izloženost operativnom riziku	13,616,891
Ukupna rizična aktiva	90,727,416
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	23,63%

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4.2. Regulatorni kapitalni zahtevi

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

- kreditni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
- tržišni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
- operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora;
- rizik druge ugovorne strane – primenom složenog metoda;
- rizik izmirenja/isporuke.

Svi kapitalni zahtevi u iznosu od RSD 10,887,290 hiljada, koje je Banka obračunala, pokriveni su osnovnim kapitalom Banke.

EUROBANK EFG A.D. BEOGRAD**Obelodanjivanje podataka i informacija**

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

U tabeli prikazani su kapitalni zahtevi u skadu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala na dan 31. 12. 2011.godine:

Kapitalni zahtevi po vrstama rizika	Iznos
Klasa izloženosti	
Kapitalni zahtev za kreditni rizik	9,101,529
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	92
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	0
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	0
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0
Izloženosti prema bankama	20,611
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	3,746,945
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	2,108,917
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	2,275,940
Dospela nenaplaćena potraživanja	233,613
Visokorizične izloženosti	
Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	
Izloženosti po osnovu pokrivenih ulaganja u otvorene investicione fondove	
Ostale izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	715,411
Kapitalnih zahtev za rizik druge ugovorne strane	50,372
Kapitalni zahtev za rizik izmirenja/isporuke po osnovu neizmirenih transakcija	
Ukupan iznos kapitalnih zahteva za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja/isporuke po osnovu neizmirenih transakcija primjenom standardiziranog pristupa (12% iznosa izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom)	9,151,901
Tržišni rizik	101,362
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	98,055
<i>specifični</i>	0
<i>opsti</i>	98,055
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	3,307
<i>specifični</i>	0
<i>opsti</i>	3,307
Kapitalni zahtev za devizni rizik	0
Kapitalni zahtev za robni rizik	0
Operativni rik	1,634,027
Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1,634,027

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

4.3. Interna procena adekvatnosti kapitala

Proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) ima za cilj identifikaciju i procenu rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju utvrđivanje materijalne značajnosti rizika i njihovu alokaciju; ocenu adekvatnosti uspostavljenih sistema za praćenje rizika i tehnika za njihovo ublažavanje/izbegavanje; kvantifikaciju internog kapitala Banke, a sve to u cilju obezbeđivanja kontinuirane adekvatnosti kapitala i održavanja usklađenosti poslovanja Banke sa njenim izabranim rizičnim profilom.

Kako bi ostvarila sve navedene ciljeve, Banka zasniva svoj proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) na sveobuhvatnom objedinjavanju aktivnosti usmerenih na upravljanje rizicima, kapitalom, poslovanjem i održavanjem likvidnosti. Ove aktivnosti se prevashodno odnose na planiranje i stalni nadzor, kao i na kontinuirano unapređenje ICAAP procesa kako bi se obezbedili visoki standardi procene i upravljanja kapitalom banke.

Nadziranje ICAAP procesa i krajnja odgovornost za funkcionisanje istog je u rukama Upravnog odbora Banke. Upravni odbor ima vodeću ulogu u razvoju Banke kao institucije svesne rizika kojima se izlaže u svom poslovanju i u održanju grupne strategije upravljanja rizikom na visokosofisticiranom nivou. Njegova vizija i rukovođenje su oličeni u apetitu za rizikom Banke koji je definisan kao skup sveobuhvatnih mera koje opisuju nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati.

Jedna od osnovnih komponenti ICAAP procesa je i identifikovanje i procena trenutnih i potencijalnih rizika kojima je Banka izložena, u smislu njihove materijalne značajnosti. Ovakvim pristupom Banka uspeva da usmeri raspoložive resurse i pažnju menadžmenta na one rizike koji bi eventualno mogli da ugroze njeno poslovanje ili kapitalnu poziciju, istovremeno obezbeđujući pravilan nadzor i adekvatnu kontrolu nad svim materijalno značajnim rizicima.

Materijalno značajni rizici se mere kvantitativno ili kvalitativno, u zavisnosti od prirode samog rizika. Agregiranjem pojedinačnih kapitalnih zahteva dobija se ukupni interni kapital, neophodan za pokriće neočekivanih gubitaka koji proizilaze iz rizičnog profila Banke. ICAAP uspostavlja kontinuirano upravljanje svim kategorijama materijalno značajnih rizika i stalnu procenu odgovarajućih okvira upravljanja rizicima. Cilj ovoga je identifikovanje optimalnih načina jačanja strukture upravljanja rizicima, unapređenje postojećih politika i procedura, uspostavljanje novih tehnika ublažavanja i/ili izbegavanja rizika kao i poboljšanje postojećeg načina obračuna internog kapitala Banke. Menadžment Banke snosi odgovornost za upravljanje rizicima i kapitalom, uključujući i usaglašenost poslovanja Banke sa regulatornim zahtevima i internim politikama i procedurama.

ICAAP proces je osmišljen u skladu sa pristupom „Stuba 1+” prema kome je Banka izabrala da zasnuje svoju ICAAP analizu na obračunima Stuba 1 sa dodatnim rizicima (tj.kreditno-devizni rizik, rizik koncentracije, rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi, rizik zemlje, strateski rizik, reputacioni rizik itd.) koji će biti procenjeni pojedinačno kvantitativno odnosno kvalitativno u zavisnosti od vrste rizika i ukoliko je potrebno biti dodati iznosu obračunatom primenom Stuba 1. Ovako obračunat interni

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

kapital vernije predstavlja izabrani rizični profil Banke, u poređenju sa regulatornim kapitalom, budući da uzima u obzir širi spektar rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju i omogućava maksimalno iskorišćenje uspostavljenih sistema upravljanja.

Interno obračunati kapital Banke se alocira tako da omogući pokriće potencijalnih gubitaka nastalih usled izloženosti rizicima, imajući u vidu jednogodišnji vremenski horizont, kao i trogodišnji plan kapitala razvijen ICAAP procesom.

ICAAP proces predviđa redovne analize osetljivosti zasnovane na razvijenim scenarijima kao i stres testove, čiji je osnovni cilj adekvatna procena određenih vrsta rizika kao i sveukupnog rizičnog profila Banke. Stres testovi se mogu kategorizovati u sledeće dve široke grupe:

- Stres testovi specifičnih vrsta rizika (uključujući testove za kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti), kod kojih se osnovni parametri i pretpostavke modela zasnivaju na ozbiljnosti i učestalosti istorijskih tržišnih poremećaja, kao i ad-hoc scenariji izabrani od strane menadžmenta Banke;
- Sveobuhvatni stres testovi koji integrišu sve vrste rizika kojima je Banka izložena i kojima se kapitalna pozicija Banke očuvava u slučaju sistematskog narušavanja poslovnog okruženja prilikom makroekonomske krize.

Banka takođe vrši predviđanja u pogledu potrošnje kapitala i njegove opšte raspoloživosti, a potom rezultate ovih prognoza integriše u proces strateškog planiranja. Na ovaj način se proverava adekvatnost postojećih planova u slučaju nastanka nepredviđenih okolnosti i razvija set verodostojnih akcionih planova kako bi se ublažio i/ili izbegao uticaj rezultata stresnog scenarija na poslovanje Banke.

Banka sprovodi ICAAP proces na osnovu sledećih dokumenata i odluka/uputstava:

- Odluka o upravljanju rizicima banke, „Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 45/2011 i 94/2011
- Odluka o adekvatnosti kapitala banke, „Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 46/2011
- Odluka o klasifikaciji bilansnih i vanbilansnih sredstava, „Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 94/2011
- Metodologija za proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP).

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5. Kreditni rizik

5.1. Opis pristupa i metoda koji Banka koristi za obračun ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanilansnim stavkama

Obezvredni krediti i hartije od vrednosti su oni krediti i hartije od vrednosti za koje Banka utvrdi da nije verovatno da će moći da naplati svu dospelu glavnica i kamatu prema odredbama ugovora o kreditu / hartijama o vrednosti. Pojedinačno obezvređena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procenjena da su obezvređena i za koja su priznati procenjeni gubici. Za pojedinačno procenjene stavke, krediti se tretiraju kao obezvređeni čim postoji objektivni dokaz da je nastao procenjeni gubitak. Stavke u portfoliju homogenih kredita tretiraju se kao obezvređene u slučaju kašnjenja od 90 ili više dana za preduzetnike, mala preduzeća, potrošačke i gotovinske kredite, a 180 ili više dana za hipotekarne kredite.

Neobezvređena dospela potraživanja

Pod neobezvređenim dospelim potraživanjima podrazumevaju se krediti i hartije od vrednosti za koje je dospela ugovorena kamata ili glavnica a za koje Banka veruje da ne podležu obezvređivanju s obzirom na nivo obezbeđenja i/ili na osnovu postignutog istorijskog stepena naplate dugovanja. Termin „dospelo finansijsko sredstvo“ definiše se kao „zakašnjenje od 1 dana“. To je slučaj kada komitent nije izvršio uplatu prema ugovorenom roku dospeća. Grupe koje Banka koristi u ovom obelodanjivanju su sledeće:

- Krediti stanovništvu: 1 – 89 dana po dospeću
- Hipotekarni krediti: 1 – 179 dana po dospeću
- Krediti preduzetnicima i malim preduzećima: 1– 89 dana po dospeću (plasmani koji su pojedinačno obezvređeni nisu uključeni)
- Plasmani privredi: 1– 359 dana po dospeću interno rangirani ocenom manjom od osam (plasmani koji su pojedinačno obezvređeni nisu uključeni)

Ispravka vrednosti potraživanja kao posledica obezvređenja

Banka vrši ispravku vrednosti potraživanja koja predstavljaju procenu Banke o nastalim gubicima u svom kreditnom portfoliju. Glavne komponente ove ispravke su pojedinačne ispravke koje proizilaze iz pojedinačno značajnih izloženosti i opšte ispravke na nivou portfolia koji sadrži homogene izloženosti, a za gubitke koji su nastali, ali nisu identifikovani na pojedinačnom nivou.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Ispravka vrednosti potraživanja kao posledica obezvređenja plasmana privredi

Za izloženosti prema dužnicima sa rejtingom 8 ili lošijim, u skladu sa zahtevima MRS 39, obračunava se neto sadašnja vrednost procenjenih novčanih tokova za konkretni plasman. Ova vrednost se dodaje iznosu ispravke obračunatom u skladu sa odgovarajućom stopom ispravke, a ta suma predstavlja ukupnu ispravku vrednosti.

Ispravka vrednosti potraživanja kao posledica obezvređenja plasmana stanovništvu

Klasifikacija potraživanja od stanovništva se zaniva na analizi kašnjenja u izmirivanju obaveza. Neophodne ispravke vrednosti se izračunavaju primenom odgovarajuće stope ispravke na neto izloženost po svakoj grupi proizvoda i po svakoj grupi kašnjenja u izmirivanju obaveza. U slučaju pojedinačne ispravke vrednosti kredita, budući procenjeni tokovi gotovine se diskontuju u skladu sa zahtevima MRS 39, kako bi se došlo odgovarajućeg iznosa ispravke vrednosti.

Posebne rezerve za procenjene gubitke

Za plasmane privredi i stanovništvu, a u skladu sa propisima Narodne banke Srbije, Banka takođe obračunava rezerve za procenjene gubitke kao što je definisano Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki i drugim relevantnim propisima Narodne banke Srbije.

Politika otpisa potraživanja

Banka otpisuje kredite / hartije od vrednosti (i sve ispravke vrednosti nastale u vezi sa njima) kada utvrdi da se krediti / hartije od vrednosti ne mogu naplatiti. Ovakav stav se zauzima nakon razmatranja informacija kao što je značajna promena finansijske pozicije dužnika / izdavaoca i to na način da dužnik / izdavalac ne može da izmiri obaveze, ili da prilivi od sredstava obezbeđenja neće biti dovoljni da pokriju celu izloženost. Za standardizovane plasmane u manjim iznosima, odluka o otpisu je obično zasnovana na kašnjenju u izmirenju obaveza. Relevantni organ Banke odobrava svaki otpis, a u skladu sa odlukom Upravnog odbora.

5.2. Izloženosti nakon računovodstvenih otpisa, izuzimajući efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika, kao i prosečne izloženosti tokom perioda, po klasama izloženosti

U sledećoj tabeli dat je pregled bruto iznosa izloženosti po klasama izloženosti i kategorijama izloženosti pre primene tehnika za ublažavanje kreditnog rizika po klasama izloženosti:

EUROBANK EFG A.D. BEOGRAD**Obelodanjivanje podataka i informacija**

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klase izloženosti	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke¹	Finansijski derivati²
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	46,675,872	10,593,370	5,547,778
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	1,538	-	-
Izloženosti prema bankama	16,045,986	1,147	236,757
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	24,585,468	18,735,214	43,990
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	29,641,087	5,915,723	20,654
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	22,263,552	1,981,314	-
Dospela nenaplaćena potraživanja	13,473,767	411,215	-
Ostale izloženosti ³ (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	9,819,866	-	-
Ukupno	162,507,137	37,637,983	5,849,179

*Prosečne vrednosti nisu razmatrane jer je 31.12.2011. prvi izveštajni period po Bazel II metodologiji.

¹ Vanbilansne stavke po kojima ne može doći do plaćanja nisu materijalno značajne za obracun izloženosti kreditnom riziku i shodno tome se ne objavljuju u skladu sa "Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke"

² Izloženost po osnovu rizika druge ugovorne strane-Reverse Repo i Finansijski derivati

³ Klasu ostalih izloženosti najvećim delom čine Osnovna sredstva i gotovina u blagajni i trezorima

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5.3. Geografska raspodela po klasama izloženosti

Klasa izloženosti	Grčka	Srbija	Ostalo
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-	62,817,020	-
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	-	1,538	-
Izloženosti prema bankama	16,277,745	1,989	4,156
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	-	42,483,966	880,706
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	-	35,577,464	-
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-	24,244,865	-
Dospela nenaplaćena potraživanja	-	13,884,982	-
Ostale izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	-	9,819,866	-
Ukupno	16,277,745	188,831,691	884,862

5.4. Podela izloženosti kreditnom riziku prema sektorima ili drugoj ugovornoj strani razvrstanih po klasama izloženosti

Izloženosti prema državama i centralnim bankama

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Republički organi i organizacije	18,101,288	10,593,370	-
Centralna banka	28,574,584	-	5,547,777
Ukupno	46,675,872	10,593,370	5,547,777

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Jedinice lokalne samouprave - organi i javne službe jedinica lokalne samouprave	1,538	-	-
Ukupno	1,538	-	-

Klasa izloženosti prema bankama

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	575	1,147	-
Osiguranje	269	-	-
Strane banke	16,045,143	-	236,757
Ukupno	16,045,987	1,147	236,757

Klasa izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	368,004	151,036	-
Rudarstvo, preradjivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	6,103,613	2,452,069	42,277
Gradjevinarstvo	1,189,868	4,153,199	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	10,804,940	6,524,376	1,713
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	3,597,481	2,370,450	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	1,590,870	1,590,302	-
Preduzetnici	237,238	6,452	-
Strana pravna lica, osim banaka	123,260	757,446	-
Ostalo	570,194	729,884	-
Ukupno	24,585,468	18,735,214	43,990

EUROBANK EFG A.D. BEOGRAD**Obelodanjivanje podataka i informacija**

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	109,821.06	34,611.10	-
Rudarstvo, preradjivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	1,342,202.82	249,233.71	63
Gradjevinarstvo	436,863.64	65,977.78	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	1,976,234.27	513,212.66	20,591
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	528,356.10	126,931.67	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	443,232.80	93,211.27	-
Preduzetnici	3,838,069.24	607,560.21	-
Fizička lica	20,865,421.39	4,187,130.44	-
Registrovani poljoprivredni proizvođači	2,737.06	0.00	-
Ostalo	98,148.00	37,855.00	-
Ukupno	29,641,086	5,915,724	20,654

* Klasa izloženosti prema fizičkim licima uključuje i izloženosti prema malim i srednjim preduzećima, preduzetnicima i poljoprivrednim proizvođačima u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Klasa ostalih izloženosti (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	13,621	-	-
Rudarstvo, preradjivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	14,461	-	-
Gradjevinarstvo	16,235	-	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	58,440	-	-
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	5,546	-	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	15,759	-	-
Preduzetnici	56,538	-	-
Fond obaveznog socijalnog osiguranja	94,203	-	-
Stanovništvo	379,748	-	-
Ostalo	9,165,316	-	-
Ukupno	9,819,867	-	-

* Ostalo najvećim delom čine Osnovna sredstva i gotovina u blagajni i trezorima.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa izloženosti obezbeđenih hipotekama

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	2,950	3,609	-
Rudarstvo, preradjivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	214,849	30,541	-
Gradjevinarstvo	70,909	32,516	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	543,926	1,785,661	-
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	95,881	13,933	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	46,369	83,924	-
Preduzetnici	390,836	16,028	-
Stanovništvo	20,885,490	8,355	-
Ostalo	12,341	6,746	-
Ukupno	22,263,552	1,981,314	-

Klasa izloženosti dospelih nenaplaćenih potraživanja

Sektor	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	120,549	652	-
Rudarstvo, preradjivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	1,145,741	79,118	-
Gradjevinarstvo	1,264,543	102,310	-
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	2,248,506	5,427	-
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	439,985	32,642	-
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	293,373	1,762	-
Preduzetnici	3,463,174	14,097	-
Stanovništvo	2,183,111	160,334	-
Registrovani poljoprivredni proizvođači	122,931	-	-
Ostalo	2,191,854	14,874	-
Ukupno	13,473,767	411,215	-

* Ostalo obuhvata i izloženosti pravnih lica u stečaju.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5.5. Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti, dospela nenaplaćena potraživanja i ispravka vrednosti po sektorima

Banka u dospela nenaplaćena potraživanja raspoređuje sva pojedinačna potraživanja po osnovu kojih je dužnik u docnji duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu, s tim što se dužina docnje i materijalni značaj iznosa u docnji utvrđuju na način propisan odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Sektor	Bilansne izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Dospela nenaplaćena potraživanja	Vanbilansne izloženosti kod kojih su izvršena rezevisanja za vanbilansne stavke	Rezervisanja po vanbilansnim stavkama
Poljoprivreda, lov, šumarstvo, vodoprivreda i ribarstvo	601,034	55,890	121,201	168,539	939
Rudarstvo, preradivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	8,390,674	704,594	1,224,858	1,201,862	6,630
Gradevinarstvo	2,816,261	188,384	1,366,853	2,981,915	14,318
Trgovina na veliko i trgovina na malo, opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za licnu upotrebu i domacinstvo	11,470,831	1,109,564	2,253,933	5,592,064	27,937
Hoteli i restorani, saobraćaj, skladištenje i veze	4,636,010	251,354	472,628	603,709	5,152
Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti, ostale komunalne, društvene i licne uslužne aktivnosti	1,806,490	193,581	295,135	1,535,552	9,551
Preduzetnici	7,887,172	2,107,357	3,477,271	1,632	3
Domaca fizicka lica	43,771,238	1,806,673	2,343,444	-	-
Registrovani poljoprivredni proizvođaci	125,665	6,866	122,931	-	-
Ostalo	2,787,876	1,349,547	2,206,728	361,771	2,672
Ukupno	84,293,251	7,773,810	13,884,982	12,447,044	67,203

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5.6. Raspodela svih izloženosti prema preostalom dospeću po klasama izloženosti

Klasa Izloženosti	Preostalo dospeće				
	do 30 dana	od 30 do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 365 dana	Preko 365 dana
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	34,919,851	3,046,600	1,210,109	452,001	23,188,459
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	-	1,538	-	-	-
Izloženosti prema bankama	16,247,530	-	-	-	36,361
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	4,952,610	1,703,267	6,050,123	6,536,051	24,122,619
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	133,963	167,731	260,957	973,913	34,040,900
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	28,042	45,987	36,521	1,850,399	22,283,917
Dospela nenaplaćena potraživanja	9,811,390	94,291	21,907	188,507	3,768,888
Ostale izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	3,359,430	176	57	200	6,460,004
Ukupno	69,452,817	5,059,590	7,579,674	10,001,071	113,901,148

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5.7. Promene na ispravkama vrednosti bilansne aktive i rezervisanjima za gubitke po vanbilansnim stavkama

Vrsta izloženosti	Početno stanje 01.01.2011	Povećanje ispravke vrednosti i rezervisanja tokom perioda	Ukidanje ispravki vrednosti	Neto kursne razlike	Isknjižavanje	Krajnje Stanje 31.12.2011
Plasmani klijentima	4,766,251	1,924,414	(19,334)	44152	(4,455)	6,711,028
Kamate i naknade	367,392	226,745	(339)	3,130	(918)	596,010
Ostala sredstva	19,958	3,497	-	-	(10,781)	12,674
Ostali plasmani	185,307	261,245	(16)	6,285	(24)	452,797
Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja	394	904	-	-	-	1,299
Vanbilans	130,189	0	(64,160)	1,175	-	67,204

5.8. Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije, i podaci o obračunatoj i potrebnoj rezervi

Bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasifikuju

Klasa klasifikacije	Bruto izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Klasifikacija A	48,872,480	-	-
Klasifikacija B	41,752,470	803,147	691,539
Klasifikacija V	10,986,713	1,571,202	1,474,229
Klasifikacija G	11,353,448	3,214,287	2,882,315
Klasifikacija D	20,786,550	20,058,401	13,005,682
Ukupno	133,751,661	25,647,036	18,053,765

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5.9. Primena eksternih rejtinga u standardizovanom pristupu obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive

Za određivanje nivoa kreditnog kvaliteta izloženosti prema stranim državama i centralnim bankama, Banka koristi kreditnu procenu države koju su sporazumno odredile agencije za kreditiranje izvoza, potpisnice Sporazuma Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) „Arrangement on Guidelines for Officially Supported Export Credits”.

U skladu sa članom 35. Odluke o adekvatnosti kapitala banke („Službeni glasnik RS“ br.46/2011), Banka izloženostima prema stranim državama i centralnim bankama dodeljuje ponder kreditnog rizika naveden u sledećoj tabeli, prema rasporedu kreditne procene u kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza:

Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder kreditnog rizika	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Promene u primeni eksternih rejtinga posle 31. 12. 2011. godine

Od dana 28. 02. 2012. godine Banka primenjuje kreditne rejtinge agencije Moody`s Investor Service Ltd. koja je dobila saglasnost Narodne Banke Srbije za podobnost kreditnih rejtinga. Mapiranje rejtinga je izvršeno na sledeći način :

Opis	Nivo kreditnog kvaliteta	Moody`s rejting
Mapiranje dugorocnih kreditnih rejtinga u nivoe kreditnog kvaliteta (za izloženosti prema drzavama, centralnim bankama, bankamai privrednim drustvima)	1	od Aaa do Aa3
	2	od A1 do A3
	3	od Baa1 do Baa3
	4	od Ba1 do Ba3
	5	od B1 do B3
	6	Caa1 I nize
Mapiranje kratkorocnih kreditnih rejtinga u nivoe kreditnog kvaliteta (za izloženosti prema bankama ili privrednim drustvima)	1	P-1
	2	P-2
	3	P-3
	4 do 6	NP
Mapiranje po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	1	od Aaa do Aa3
	2	od A1 do A3
	3 I 4	od Baa1 do Baa3
	5 I 6	B1 I nize

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

6. Tehnike ublažavanja rizika i načine koje banka koristi za obezbeđenje i praćenje efikasnosti za ublažavanje rizika

Aktivnosti za ublažavanje rizika se sprovode na osnovu primećenih negativnih razvoja u oblasti izloženosti riziku. Korektivne mere može preduzeti svaka organizaciona jedinica uključena u operativno upravljanje rizikom u svojoj oblasti odgovornosti. Međutim, njihove aktivnosti moraju biti odobrene od strane odgovarajućeg odbora (ALCO ili Rizik / Kreditni rizik).

Banka preduzima mere za ublažavanje kreditnog rizika u skladu sa delom Odluke Narodne Banke Srbije o adekvatnosti kapitala koji se odnosi na tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Za većinu plasmana odobrenih klijentima, Banka zateva sredstva obezbeđenja. Obezbeđenje se obično ne uzima za plasmane bankama. Obezbeđenje se najčešće sastoji od jednog ili više instrumenata obezbeđenja koji slede:

- Gotovinski depoziti u dinarima ili stranoj valuti;
- Garancije izdate od strane države, državnih fondova ili banaka prve klase;
- Garancije izdate od strane matične kompanije, drugih pravnih i fizičkih lica;
- Pismo podrške izdato od strane matične kompanije;
- Hipoteka nad nekretninom;
- Zalog nad pokretnom imovinom;
- Sopstvene blanko menice;
- Zalog nad akcijama i vlasničkim udelima;
- Zalog nad drugim hartijama od vrednosti (npr. obveznice) ili plemenitim metalima;
- Prenos potraživanja (sa ili bez obaveštenja);
- Preuzimanje prava iz polise osiguranja.

Banka zadržava pravo da zatraži bilo koju drugu vrstu instrumenta (ili varijacije gore navedenih instrumenata) koju smatra neophodnim.

Procena fer vrednosti sredstva obezbeđenja je zasnovana na vrednosti instrumenta obezbeđenja procenjenog u trenutku zaduživanja, i ažurira se periodično u skladu sa relevantnom kreditnom politikom.

Tržišna vrednost sredstva je suštinska i ne zavisi od primene tog sredstva za pribavljanje kredita, dok vrednost koja se uzima u obzir za ublažavanje kreditnog rizika utiču različiti faktori kao što je struktura transakcije, valutna usklađenost i mogućnost prinudnog izvršenja.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

6.1. Vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima

Banka je unutrašnjim aktima regulisala vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima.

Unutrašnjim aktima je definisan i prihvatljiv odnos iznosa plasmana i vrednosti kolaterala koji je zasnovan na primeni kolateralnog faktora za ponuđeno sredstvo obezbeđenja, kojim se koriguje procenjena vrednost kolaterala i utvrđuje vrednost kolaterala koju Banka može naplatiti.

6.2. Način bilansnog i vanbilansnog netiranja

Banka koristi ugovor o netiranju međusobnih novčanih potraživanja i obaveza Banke po osnovu kredita i depozita sa svojom matičnom bankom. Na dan 31. 12. 2011. godine ukupan iznos izloženosti posle primene tehnika ublažavanja rizika iznosio je RSD 113,807 dinara.

6.3. Opis osnovnih vrsta instrumenata materijalne zaštite

Banka koristi podobne instrumente kreditne zaštite u cilju smanjenja kreditnog rizika prilagođavajući aktivu ponderisanu kreditnim rizikom za efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

Podobni instrumenti kreditne zaštite u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala koje je Banka koristiti su Instrumenti materijalne kreditne zaštite i to:

- gotovinski depoziti kod banke;
- bilansno netiranje;
- dužničke hartije od vrednosti emitovane od strane Republike Srbije.

Banka nije primenjivala instrumente nematerijalne kreditne zaštite kao što su garancije, drugi oblici jemstva i kontragarancije.

Banka primenjuje jednostavni metod za prilagođavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom korišćenjem sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine. Jednostavni metod podrazumeva zamenu pondera kreditnog rizika odnosno izloženosti sa ponderom kreditnog rizika sredstva obezbeđenja.

Umanjenja po osnovu primene instrumenata kreditne zaštite primenjuju se na neto izloženost. Neto izloženost posle primene kreditne zaštite (efektivna vrednost izloženosti) ne može biti veća od iznosa aktive ponderisane kreditnim rizikom pre primene kreditne zaštite.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

6.4. Podaci o koncentraciji tržišnog ili kreditnog rizika u okviru primenjivih tehnika ublažavanja

U cilju upravljanja koncentracije rizika u okviru korišćenih tehnika ublažavanja kreditnog rizika, Banka prati i upravlja koncentracijom kreditnog i tržišnog rizika u delu velikih izloženosti, sagledavajući i izdavaoce podobnih sredstava obezbeđenja. Takođe, Banka izveštava o velikim izloženostima rukovodstvo na kvartalnom nivou.

6.5. Izloženosti pre i nakon korišćenja kreditne zaštite za svaki nivo kreditnog kvaliteta uključujući i izloženosti koje predstavljaju odbitne stavke od kapitala

Stepen kreditnog kvaliteta	Ponder rizika %	Izloženost pre primene kreditne zaštite	Izloženost nakon primene kreditne zaštite
1	0%	64,759,060	86,841,087
	10%	-	-
2	20%	6,365	949,455
	35%	5,245,545	5,233,065
3	50%	1,535	1,535
4	75%	26,827,818	25,989,118
5	100%	317,880,717	311,313,142
6	150%	16,168,924	562,562
Ostali ponderi kreditnog rizika		-	-
Odbitne stavke od kapitala		1,564,783	1,564,783

6.6. Izloženosti (nakon netiranja) obezbeđenih instrumentima materijalne i nematerijalne kreditne zaštite, po klasama izloženosti

Klasa Izloženosti	Iznos izloženosti obezbeđenih instrumentima materijalne kreditne zaštite	Iznos izloženosti obezbeđenih instrumentima nematerijalne kreditne zaštite
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	6,521,185	-
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	838,700	-
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	31,423	-
Dospelu nenaplaćena potraživanja	23,858	-
Ostale izloženosti (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	3,589	-
Ukupno	7,418,755	-

*U tabeli su prikazane neto izloženosti posle umanjivanja za ispravku vrednosti i potrebnu rezervu iz dobiti obracunatih u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

7. Rizik druge ugovorne strane

U skladu sa regulativom Narodne Banke Srbije, Banka racuna aktivu ponderisanu kreditnim rizikom za derivatne instrumente koji uključuju valutne i kamatne swap transakcije, primenom Metode tekuće izloženosti propisane odlukom o adekvatnosti kapitala. Na dan 31.12. 2011. godine, ukupan iznos izloženosti riziku druge ugovorne strane iznosio je RSD 332,793 hiljada , uključujući RSD 29,764 hiljada pozitivne fer vrednosti , i RSD303,029 hiljada potencijalne kreditne izloženosti.

Na dan 31. 12. 2011. godine, Reverse repo transakcije sa Narodnom Bankom Srbije iznose RSD 5,516,385 hiljada, koja je ujedno i Izdavalac hartija od vrednosti koje su u osnovi ugovora.

Banka nema izloženosti po osnovu transakcija uzimanja ili davanja u zajam hartija od vrednosti ili robe, transakcija kreditiranja trgovine hartijama od vrednosti, kreditne derivate iz knjige trgovanja , kao i transakcija sa dugim rokom izmirenja.

8. Tržišni rizici

8.1. Vrsta primenjenog pristupa za računanje tržišnih rizika

Kapitalni zahtev za tržišne rizike Banka obračunava primenom standardizovanog pristupa, sumiranjem kapitalnih zahteva za cenovni, devizni i robni rizik u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Kapitalni zahtev za cenovni rizik se obračunava odvojeno za dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, i to kao specifični i opšti cenovni rizik.

- **Specifični cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti** se obračunava raspoređivanjem neto pozicija iz knjige trgovanja u odgovarajuće kategorije (prema vrsti izdavaoca/dužnika, eksternom ili internom kreditnom rejtingu i preostalom periodu dospeća) i množenjem ponderima rizika propisanim od strane NBS. Ovako isponderisane pozicije se zatim presabiraju, bez obzira na to da li su pozicije duge ili kratke;
- **Opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti** se obračunava primenom metoda dospeća, za svaku pojedinačnu valutu. Primenom ovog metoda Banka raspoređuje sve neto pozicije u dužničkim hartijama od vrednosti u klase i zone dospeća propisane od strane NBS, zatim vrši ponderisanje po klasama dospeća i posebno sabira sve ponderisane duge pozicije i sve ponderisane kratke pozicije. Zatim se obračunavaju usklađene i/ili neusklađene ponderisane pozicije po pojedinačnim klasama i zonama dospeća. Sam kapitalni zahtev za opšti cenovni rizik se obračunava metodom dospeća kao zbir:
 - 10% ukupne sume ponderisanih usklađenih pozicija u svim klasama dospeća,
 - 40% ponderisanih usklađenih pozicija u zoni 1,

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- 30% ponderisanih usklađenih pozicija u zoni 2,
 - 30% ponderisanih usklađenih pozicija u zoni 3,
 - 40% ponderisanih usklađenih pozicija između zona 1 i 2,
 - 40% ponderisanih usklađenih pozicija između zona 2 i 3,
 - 150% ponderisanih usklađenih pozicija između zona 1 i 3,
 - 100% preostalih neusklađenih ponderisanih pozicija između zona.
- **Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti** se obračunava kao opšti i specifični, dok kapitalni zahtev za ovu vrstu rizika predstavlja zbir kapitalnih zahteva za opšti i specifični cenovni rizik, pomnožen sa 1,5 i obračunava se odvojeno za svaku zemlju i za svaku valutu. Kapitalni zahtev za specifični cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti iznosi 4% ukupne bruto pozicije Banke u ovim hartijama, a kapitalni zahtev za opšti cenovni rizik iznosi 8% ukupne neto pozicije u ovim hartijama.
 - **Devizni rizik** se obračunava na pozicije devizne imovine i deviznih obaveza, dok se kapitalni zahtev za devizni rizik obračunava množenjem zbira ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 12% u slučaju da je ovaj zbir veći od 2% kapitala Banke.
 - Banka trenutno nema izloženosti po osnovu **robnog rizika**, a ukoliko bi se one pojavile, primenjivao bi se pojednostavljeni pristup za obračun kapitalnog zahteva za robni rizik.

8.2. Kapitalni zahtev za tržišne rizike

Banka je obračunala sledeće iznose kapitalnih zahteva za tržišne rizike:

KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	Iznos	Pokrivenost osnovnim kapitalom	Pokrivenost dopunskim kapitalom
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	98,055	98,055	-
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	3,307	3,307	-
Kapitalni zahtev za tržišni rizik	-	-	-
Kapitalni zahtev za robn rizik	-	-	-
Ukupno	101,362	101,362	-

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

8.3. Struktura i iznosi po vrsti kapitalnog zahteva

Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti na dan 31.12.2011 je iznosio RSD 98,055 hiljada, od čega je kapitalni zahtev za valutu dinar iznosio RSD 23,037 hiljada; za valutu evro RSD 44,870 hiljada; za valutu švajcarski franak RSD 29,207 hiljada i za valutu američki dolar RSD 942 hiljada. Banka je na ovim pozicijama imala pretežno izloženosti po osnovu kamatnih swap ugovora, forvard ugovora, inverznog repoa sa NBS, swap poslova i poslova sa zapisima trezora Ministarstva finansija Republike Srbije. Ovaj iznos se u celini odnosi na opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti, dok banka nije imala kapitalni zahtev za specifični cenovni rizik po ovom osnovu na dan 31. 12. 2011 godine. Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti je iznosio RSD 3,307 hiljada, od toga RSD 1,102 hiljada se odnosilo na kapitalni zahtev za specifični cenovni rizik, a preostalih RSD 2,205 hiljada na kapitalni zahtev za opšti cenovni rizik. Celokupna izloženost Banke po ovom osnovu nastala je na pozicijama akcija, pretežno akcija preduzeća i osiguravajućih kompanija, koje potiču sa područja Republike Srbije.

U delu deviznog rizika, Banka nije morala da obračunava kapitalni zahtev budući da je zbir ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu na dan 31. 12. 2011 godine iznosio RSD 261,126 hiljada, što predstavlja 1,22% kapitala Banke obračunatog na isti dan (kapital Banke iznosio je RSD 21,436,023 hiljada).

Na dan 31. 12. 2011 Banka nije imala izloženost po osnovu robnog rizika.

9. Operativni rizici

9.1. Kapitalni zahtev za operativni rizik

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije Banka obračunava kapitalni zahtev za operativni rizik. Za utvrđivanje kapitalnog zahteva za operativni rizik banka koristi pristup osnovnog indikatora (basic indicator approach - BIA) prema kome je kapitalni zahtev za operativni rizik jednak iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%.

Ukupan kapitalni zahtev za operativni rizik na dan 31. 12. 2011. godine, iznosi RSD 1,634,027 hiljada.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

10. Kamatni rizik

10.1. Izvore kamatnog rizika i učestalost njegovog merenja

Kamatni rizik predstavlja izloženost finansijske pozicije Banke riziku nepovoljnih kretanja kamatnih stopa. Opšte posmatrano, dva su načina na koji promene kamatnih stopa mogu da uticu na banku. Kao prvo, promene kamatnih stopa uticu na vrednost sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki banke; potom, promene kamatnih stopa uticu na buduće tokove gotovine. Rizik od promene kamatnih stopa može se javiti u različitim oblicima kao rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cene, rizik krive prinosa, bazni i rizik opcija. Kamatne stope Banke se utvrđuju uzimajući u obzir tržišne kamatne stope i druge faktore (kao što je cena rizika, očekivani nivo rezervisanja, itd.) i Banka redovno vrši njihovo usklađivanje.

Aktivnost upravljanja rizikom od promene kamatnih stopa ima za cilj optimizaciju neto prihoda od kamate i održavanje tržišne kamatne stope na konzistentnom nivou u skladu sa poslovnom strategijom Banke. Upravljanje rizikom zasniva se na usklađenosti kamatno osetljivih sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki, a na osnovu: makro i mikro ekonomskih predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti i predviđanja trendova kamatnih stopa.

10.2. Osnovne pretpostavke za merenje odnosno procenu izloženosti ovom riziku

Kao osnovu za merenje kamatnog rizika Banka koristi Gap analizu kamatno osetljivih bilansnih i vanbilansnih pozicija, primenjujući faktore senzitivnosti u odnosu na tekuće tržišne krive prinosa, kao i višestruka scenarija koji uključuju promene u nivoima i kretanjima kamatnih stopa. Dodatno, Banka procenjuje uticaj prevremenih otplata ili povlačenja sredstava kod kamatno osetljivih pozicija na strani kredita i depozita, sa ugrađenom ovom opcijom. Procena kamatnog rizika vrši se na mesečnom nivou. Banka kontrolise izloženost kamatnom riziku kroz set limita izloženosti.

11. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Na dan 31. 12. 2011. godine Banka ima udeo (učešća) u EFG Leasing a.d Beograd u iznosu RSD 20,479 hiljada odnosno učešće u kapitalu tog lica od 25,56%.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

12. Objavljivanje informacija koje se odnose na bankarsku grupu i odnos između matičnog društva i podređenih društava

Banka na dan 31. 12. 2011. godine nema učešća u kapitalu u licima u finansijskom sektoru koja bi u smislu Zakona o bankama činila bankarsku grupu sa sedištem u Republici Srbiji.

13. Podaci i informacije koji se ne objavljuju

Banka nije objavila sledeće podatke:

- vanbilansne stavke po kojima ne može doći do plaćanja jer su to stavke koje se raspoređuju u kategoriju niskog rizika koje prema Odluci o adekvatnosti kapitala nose ponder rizika 0%. Navedene stavke predstavljaju vanbilansnu računovodstvenu evidenciju i najvećim delom je čini druga vanbilansna aktiva - evidentiranje hartija od vrednosti primljenih u zalog, primljene hipoteke za obezbeđenje kredita, obveznice stare devizne štednje građanja u Centralnom registru-vlasnički računi, kao i vanbilansna evidencija potraživanja po osnovu derivatnih transakcija koja ne nosi rizik već samo predstavljaju evidencijsku formu navedenih transakcija.
- Akcije kompanija klasifikovane kao raspoložive za prodaju jer iznos nije materijalno značajan.

Nataša Strugarević
Član Izvršnog odbora

Suzana Živanović
v.d. Direktor Sektora za upravljanje rizicima

